

European Theatre Technicians Education (ETTE)

Basisveiligheid voor de theater- en
evenementenindustrie

Cursushandboek voor docenten

Docentenversie 01.01.NL.03

Deel 1 - introductie

Erasmus + project no. 2014-1-DE02-KA202-001393

Colofon

Ontwikkeld met de steun van het Erasmus + programma (project no. 2014-1-DE02-KA202-001393)

Stuurgroep:

Hubert Eckart (DTHG), Juliane Schmidt-Sodingen (DTHG), Els Wijmans (OSAT), Henrica van den Berg (VPT), Ulf Nielsen (STTF), Chris Van Goethem (Erasmushogeschool / STEPP)

Projectteam:

Christian A. Buschhoff (DTHG), Koen Deveux (STEPP), Willem Groenewoud (OSAT), Anders Larsson (STTF), Ulf Nielsen (STTF), Rainer Münz (DTHG), Harald Prieß (DTHG), Bastiaan Schoof (VPT), Hugo van Uum (VPT), Rob Acket (VPT), Marc Vandermeulen (STEPP), Chris Van Goethem (Erasmushogeschool / STEPP)

Tekst:

Introductie, Hoofdstuk 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9: Chris Van Goethem
Hoofdstuk 7: Marc Vandermeulen en Chris Van Goethem
Hoofdstuk 10: Christian A. Buschhoff en Chris Van Goethem

Tekst revisie: Juliane Schmidt-Sodingen, Bastian Schoof, Hubert Eckart

Revisie in het Engels: Gitta Van Goethem

Vertaling:

Nederlands: Gitta Van Goethem

Duits: Juliane Schmidt-Sodingen, Dr.Gabriele Högg, Hubert Eckart

Zweeds: Maja Ehliar, Anders Larsson, Johan Mansfeldt, Ulf Nielsen, Torsten Nobling, Anna Wemmert Clausen

Illustraties: Frans Schupp

Lay-out: Chris Van Goethem/Hubert Eckart

Uitgever: Deutsche Theatertechnische Gesellschaft (DTHG)

Jaar: 2018

ISBN:

- "978-3-9819148-5-6": Nederlands handboek voor de docent

Copyright note

De ETTE publicaties zijn Open Educational Resources volgens Creative Commons (<https://creativecommons.org/licenses/?lang=en>).

Deze publicaties zijn gratis te gebruiken, maar je moet ons verwittigen als je het boek of delen er van afdruckt. Gelieve in deze gevallen een e-mail met de specifieke details naar gmbh@dthg.de te sturen.

Alle gebruikte afbeeldingen zijn vrij van copyright (voor niet-commercieel gebruik).

Het is toegestaan het materiaal te vertalen, met de vermelding dat dit geen officiële versies van het ETTE-team zelf zijn en dat ze ook niet zo genoemd mogen worden. Hetzelfde geldt als de tekst gebruikt wordt in een aangepaste versie.

Reproductie van de tekst is toegestaan nadat wij verwittigd zijn - maar het opslaan en verwerken in elektronische systemen, opnieuw uitgeven in magazines, kranten of andere niet.

In het geval van gebruik op radio, televisie of producenten/distributeurs van media, is voorafgaande aanvraag of toestemming vereist.

Disclaimer

De steun van de Europese Commissie voor de productie van deze publicatie garandeert geen bekrachtiging van de inhoud, die enkel de visie van de auteurs vertegenwoordigt, en de Commissie kan niet verantwoordelijk gehouden worden voor eender welk mogelijk gebruik van de informatie die hierin omvat wordt.

Wij - het ETTE team - hebben ons best gedaan om deze publicatie te creëren met zorg en expertise en met de intentie om deze gebruiksvriendelijk te maken.

Je houdt de eerste versie van deze publicatie in je handen. Er kunnen nog steeds fouten in de tekst staan. Wij zijn dankbaar voor elke suggestie en zullen deze corrigeren voor toekomstige edities/versies.

Het ETTE-team kan niet verantwoordelijk gehouden worden voor incidenten of ongelukken tijdens het leren of gebruiken van de inhoud van het ETTE-handboek.

We kunnen de kwaliteit van publicaties die uittreksels van het ETTE-handboek bevatten niet garanderen, noch die van aanpassingen van de originele tekst. Ook zijn we op geen enkele manier aansprakelijk voor hoe accuraat deze zijn.

Index

Colofon	2
Copyright note	3
Disclaimer	3
Index	4
Dankwoord	6
Voorwoord	7
Inleiding	8
Het ETTE-project.....	9
1 De principes van het Europees Veiligheidspaspoort.....	10
2 Visie achter het ETTE-project.....	12
2.1 Podiumkunsten en evenementen.....	13
2.2 Competentie	14
2.3 Wetgeving	15
2.4 Europa	16
2.5 Beoordeling	17
2.6 Open source.....	18
3 De relatie met ESCO	19
4 Structuur van het handboek.....	21
4.1 Masterdocumenten	22
4.2 Masterdocument competentie.....	23
4.3 Masterdocument kennis	28
4.3.1 Masterdocument oefeningen.....	32
4.4 Algemene bronnen	36
5 Hoe verwerk je ETTE in je cursussen	37
5.1 Training.....	39
5.2 Face-to-face	40
5.3 Boek/cursus.....	41

5.4	Website	42
5.5	Leerplatform	43
5.6	Microleren	44
5.7	Blended learning	45
5.8	Nu is het aan jou!	46

Dankwoord

Een omvangrijk en veeleisend project zoals dit kan enkel tot stand komen met de steun en actieve hulp van veel mensen. Gedurende de afgelopen 3 jaar hebben experts uit 4 landen - Nederland, België, Zweden en Duitsland - intens samengewerkt. We willen graag gebruik maken van deze gelegenheid om onze uitzonderlijke dank voor hen uit te drukken. Eerst en vooral, Chris Van Goethem, hij was de *spiritus rector* van het gezelschap, zonder wiens omvangrijke kennis we ons doel niet bereikt zouden hebben.

Deze experts werden gesteund door hun associaties en organisaties die de groep ondersteunden vanuit hun administratie en geweldige hulp geboden hebben. Juliane Schmidt-Sodingen van het bureau van DTHG heeft alles aan elkaar geknoopt, orde in de chaos gebracht en alle wapenbroeders gemotiveerd.

Daarbij hebben verschillende collega's mede dankzij hun kritische opmerkingen, technische ondersteuning, opmerkingen en toevoegingen bijgedragen aan het project.

De ontwikkeling van de praktische proeven was enkel mogelijk met de steun van de studenten van MBO college Podium- en Evenemententechniek Hilversum en WDR Keulen.

En tenslotte kon het hele project enkel aangepakt en doorgevoerd worden omdat het nationaal agentschap BiBB uit Duitsland en het Erasmus+ project van de Europese Unie voor de nodige financiële steun gezorgd hebben.

Al deze mensen, zelfs als we ze hier niet kunnen vernoemen, hebben het project gesteund op een geweldige manier en geholpen om er een succes van te maken.

Voorwoord

*„So, take of traps and scenes your fill,
And all you find, be sure to show it!
Use both the great and lesser heavenly light,—
Squander the stars in any number,
Beasts, birds, trees, rocks, and all such lumber,
Fire, water, darkness, Day and Night!
Thus, in our booth's contracted sphere,
The circle of Creation will appear,
And move, as we deliberately impel,
From Heaven, across the World, to Hell!“*

Johann Wolfgang von Goethe Vorspiel zu FAUST

Wanneer Goethe in de prelude van Faust deze wensen in de mond van de theaterregisseur legt in 1797, had hij er geen flauw idee van hoe de technische mogelijkheden op de podia van deze wereld dadelijk zouden evolueren. Vandaag omvat het spectrum van podiumtechnische mogelijkheden zo'n grote hoeveelheid technische hulpmiddelen, dat er hoge eisen gesteld worden aan degenen die achter de schermen werken om alles veilig te kunnen bedienen. De taak van de technicus houdt niets minder in dan de realisatie van werelden die steeds opnieuw uitgevonden worden en die eerst op het podium en dan tussen de verwonderde toeschouwers de fascinatie activeren die de podiumkunsten al meer dan 2000 jaar creëren.

Veiligheid is van het grootste belang voor de technicus. Veiligheid voor hemzelf en zijn collega's, veiligheid voor alle artiesten die op het podium werken en veiligheid voor het publiek - dit zijn de voornaamste principes. Het is hoog tijd dat de essentiële vaardigheden en capaciteiten die alle technische staf nodig heeft om op het podium te kunnen werken samengebracht worden op een internationaal geaccepteerd niveau.

En dat is precies wat dit project ambieert.

Net zoals kunst zich niet door grenzen laat beperken, zouden theatertechnici op alle podia van deze wereld ook eenzelfde taal moeten spreken, oftewel, zouden ze een gemeenschappelijk begrip van alle aspecten van veilig werken moeten ontwikkelen. Binnen de context van de grote variatie en internationale verschillen in werkmethodes, is een poging gewaagd om de gemeenschappelijke deler te vinden die een veilige werkwijze voor iedereen garandeert. Er werd een uitzonderlijke nadruk gelegd, niet op het halen van een theoretisch diploma, maar op het aanbieden van een praktische training, vooral met hulp in de praktijk, illustratieve voorbeelden en gemakkelijk te begrijpen omschrijvingen. Dit zou het startpunt moeten zijn voor eender wie die samenwerkt op de planken die deze wereld verbeelden met creativiteit, respect, plezier en vooral met veiligheid!

Hubert Eckart, CEO, German Theatre Technicians Association

Inleiding

Het boek dat voor je ligt, is een antwoord op de nood aan een basistraining voor veiligheidscompetenties, die aangepast is aan het specifieke karakter van onze sector en onafhankelijk is van de lokale praktijken en wetgeving. Het voorziet een gemeenschappelijke grond om er voor te zorgen dat professionals veilig kunnen werken in heel Europa, ongeacht waar ze vandaan komen of wat het niveau van hun opleiding is.

Deze tekst is het resultaat van het European Theatre Technicians Education project (ETTE). De inhoud is gebaseerd op een selectie van ESCO-competenties (de classificatie van European Skills, Competences, Qualifications and Occupations) en hoort bij het Europees Veiligheidspaspoort. Het doel van deze cursus en het veiligheidspaspoort is om de basisveiligheidscompetenties van iedereen die op het podium werkt te verbeteren, zowel in theater als in de evenementensector.

De inhoud geeft de visie weer dat veiligheid een manier van leven is. Iedereen op het podium, van de stagehand tot de toneelmeester, moet zich op een veilige manier kunnen gedragen, de mechanismes van veilig werken begrijpen en een kritische houding tegenover veiligheid ontwikkelen. In tegenstelling tot andere veiligheidscursussen is dit boek niet gericht op wetgeving, maar op competenties en op het beheersen van een veilige werkmethode. Het focust zich op "kunnen" in plaats van "kennen".

Het handboek voor de docent bestaat uit twee delen. Het eerste deel is een korte introductie over de visie achter het project, de structuur van de documenten en hoe deze gebruikt kunnen worden bij het lesgeven en/of trainen. Het tweede deel is het eigenlijke handboek voor de docent dat het handboek voor de studenten bevat met aanvullende informatie voor docenten.

We hopen dat dit boek jullie zal helpen om ons gezamenlijk doel te verwezenlijken: van onze werkvloer een veiligere omgeving maken.

Het ETTE-team.

Het ETTE-project

Het handboek dat voor je ligt is het resultaat van het European Theatre Technicians Education project, of ETTE-project. Gedurende drie jaar (8/2014 - 8/2017) hebben zes partners van vier landen samengewerkt aan dit handboek in het kader van een Erasmus+ Strategic Partnership over veiligheidscompetenties. Dit partnerschap werd gesteund door de Europese Unie en streefde naar innovatieve werkpraktijken, samenwerking en het uitwisselen van ervaringen. (Erasmus+ project no.: 2014-1-DE02-KA202-001393 | Key Action 2 – Strategic Partnership)

De partners van het ETTE-project waren:

- Deutsche Theatertechnische Gesellschaft (DTHG) e.V., Bonn, Duitsland (coördinator)
- Svensk Teaterteknisk Förening, Stockholm, Zweden
- Vereniging voor Podiumtechnologie, Amsterdam, Nederland
- Stichting Overleg Onderwijs Arbeidsmarkt Theatertechniek, Amsterdam, Nederland
- Expertise Center Technical Theatre RITCS, Erasmushogeschool Brussel, Brussel, België
- STEPP vzw, Brussel, België

De partners bleken een goede mix te zijn van mensen uit de training en onderwijswereld en professionals uit het werkveld. Dankzij deze mix, waren we zeker van de steun van de sector en de integratie in trainingen en in onderwijs.

Meer info

Deutsche Theatertechnische Gesellschaft (DTHG) e.V. (projectleider)

Kaiserstraße 22, 53113 Bonn, Duitsland

Telefoon: +49 (0)228 36939-0

Fax: +49 (0)228 36939-79

e-Mail: centrale@dthg.de

- Projectwebsite <http://www.stage-tech-edu.eu/>
- Deutsche Theatertechnische Gesellschaft (DTHG) e.V., Bonn, Duitsland (coördinator); <http://dthg.de>
- STEPP <http://www.stepp.be/over-stepp.asp?lng=en>
- RITCS Expertise center <http://www.podiumtechnieken.be/onderzoek/english>
- Svensk Teaterteknisk Förening, Stockholm, Sweden <http://sttf.se/>
- Vereniging voor Podiumtechnologie, Amsterdam, Nederland www.vpt.nl
- Stichting Overleg onderwijs Arbeidsmarkt Theatertechniek, Amsterdam, Netherlands: www.vpt.nl/vereniging/stichting-osat.html

1 De principes van het Europees Veiligheidspaspoort

Het voornaamste doel van het ETTE-project was om **begrip en vertrouwen** te creëren tussen landen op het vlak van gezondheids- en veiligheidscompetenties. Het handboek voor de docent leidt tot een beter begrip van veiligheidscompetenties door deze in detail te omschrijven. Om vertrouwen te creëren in de individuen die de gezondheids- en veiligheidscompetenties beheersen, was een standaardprocedure nodig om te garanderen dat de competenties overal gelijk worden gemeten. Dit heeft geleid tot een testprocedure op basis van de EN ISO/IEC 17024 kwaliteitsstandaard. Aan de kandidaten die voor de test slagen, wordt een Europees Veiligheidspaspoort uitgereikt. De uitgangspunten van dit paspoort zijn opgesomd in de onderstaande standpuntbepalingen.

1. Het ETTE-veiligheidspaspoort is een persoonlijk document in het bezit van professionals en mensen die actief zijn in het domein van de podiumkunsten, entertainment en de evenementensector.
2. Het ETTE-veiligheidspaspoort verklaart van welke veiligheidscompetenties de eigenaar heeft bewezen dat hij ze beheerst op basis van een beoordeling waarover de deelnemende landen het eens zijn.
3. Het ETTE-veiligheidspaspoort helpt een werkgever of aannemer om de veiligheidscompetenties te herkennen zodat hij de veiligheid kan verbeteren en zijn wettelijke verplichtingen kan nakomen.
4. Het ETTE-veiligheidspaspoort vermeldt enkel veiligheidscompetenties. Het uit geen waardeoordeel over andere professionele vaardigheden.
5. Het oefenmateriaal voor de ETTE-veiligheidscompetenties werd ontwikkeld door de partnerlanden en is gratis te gebruiken door eender welke organisatie of individu. We promoten het gebruik van dit oefenmateriaal in regulier onderwijs, bij levenslang leren of zelfstudie.
6. De beoordeling van de ETTE-veiligheidscompetenties is specifiek aan de sector en gebaseerd op de praktijk. Met andere woorden, de kandidaat werd beoordeeld in een realistische omgeving, specifiek aan onze sector en heeft aangetoond dat hij of zij de competenties beheerst en kan uitvoeren. De onderliggende kennis wordt getest wanneer dit nodig is.
7. De ETTE-veiligheidscompetenties worden op een gestandaardiseerde manier beoordeeld door gekwalificeerde assessoren en volgens de richtlijnen en de procedures voor kwaliteitsgarantie die de partnerlanden ontwikkeld hebben. Met andere woorden, ongeacht waar een individu getest is, het resultaat zou hetzelfde moeten zijn.
8. De kwaliteitscontrole van de beoordeling van de ETTE-veiligheidscompetenties wordt geborgd door het consortium van deelnemende landen.
9. De basisset van competenties bestaat uit de kleinste gemene deler van veiligheidscompetenties in de deelnemende landen. Dit zijn de competenties die je op z'n minst nodig hebt om je veilig te gedragen op het podium en ze zijn de basis voor meer specifieke veiligheidscompetenties. Ze omvatten een grondig begrip van de fundamentele mechanismes van veiligheid. (Dit heeft geen invloed op het minimum niveau dat een land wil instellen. Wij bouwen enkel verder op de gemeenschappelijke grond.)
10. De specifieke competenties kunnen intern of extern beoordeeld worden. Interne beoordelingen zijn ontwikkeld en gecontroleerd door de partnerlanden. Externe

beoordelingen zijn bestaande beoordelingen door derden die voldoen aan de standaard van de deelnemende landen.

Maar

1. Het ETTE-veiligheidspaspoort zegt niets over sociale relaties, verloning of andere zaken die bij de wettelijke relatie tussen een werkgever/aannemer en een werknemer/onderaannemer horen.
2. Het ETTE-veiligheidspaspoort is niet bedoeld om op te leggen welke competenties je nodig hebt om op een bepaald podium in een bepaald land te mogen werken. Het is de verantwoordelijkheid van de werkgever/aannemer om te beslissen welke veiligheidscompetenties noodzakelijk zijn voor een bepaalde functie of job, volgens de lokale wetgeving en tradities.

2 Visie achter het ETTE-project

Dit boek is het resultaat van het ETTE-project. Dit project is gegroeid vanuit een gemeenschappelijke visie over gezondheid en veiligheid die verder geconcretiseerd is tijdens het project. Volgens ons is het belangrijk om deze visie te begrijpen om ze ook door te kunnen geven aan de studenten en mensen die actief zijn in het veld.

We hopen dat onze visie en de resultaten van het project zullen bijdragen tot een veiligere werkomgeving waar veiligheid geen last is, maar een manier van leven.

vertrouwen

Het project is gestart vanuit de concrete vraag: Hoe kunnen we mobiliteit tussen landen gemakkelijker maken en er tegelijkertijd voor zorgen dat we veilig werken? Het is moeilijk om diploma's van verschillende landen te vergelijken. Veel theaters nemen liever geen mensen uit andere landen aan, omdat ze niet het gevoel hebben dat hun diploma's per se een veilige werkmethode garanderen.

Hoe creëren we dan vertrouwen? Het ETTE-project gelooft dat we vertrouwen tussen landen kunnen creëren met **begrip** (Bedoelen we hetzelfde?) en **overeengekomen beoordelingen** (Meten we dezelfde dingen op dezelfde manier?). Met andere woorden, als we een omschrijving ontwikkelen waar we het allemaal over eens zijn en die we begrijpen, en als we het eens zijn over hoe we dit moeten meten, bouwen we een basis waarop we elkaar kunnen vertrouwen.

De concrete resultaten van het ETTE-project reflecteren deze visie op vertrouwen. Eerst en vooral, hebben we **gedetailleerde competentieomschrijvingen** gecreëerd waarover we het allemaal eens waren. Daarbij horen **onderbouwende kennisomschrijvingen** die uitgewerkt zijn in **open source cursussen**. Voor de beoordeling hebben we regels en procedures ontwikkeld die **gelijke beoordelingen** in verschillende landen garanderen. Dit alles leidt tot een **EU-vaardighedenkaart** die certificeert dat je veilig kan werken.

Basisvaardigheden

De basisveiligheidsvaardigheden, vaardigheden om te overleven op het podium, zijn hetzelfde voor iedereen. Het maakt niet uit of je een stagehand of een toneelmeester bent. Je moet de fundamentele vaardigheden van veilig werken op het podium begrijpen. Alle gespecialiseerde of organisatorische veiligheidsvaardigheden bouwen verder op deze fundamentele vaardigheden.

2.1 Podiumkunsten en evenementen

De regelgeving omtrent veiligheid is niet altijd aangepast aan wat we doen in de podiumkunsten- en evenementensector. Het gebruik van effecten of geluid, de aanwezigheid van publiek of werken onder hangende ladingen zijn slechts enkele voorbeelden van risicovolle acties en situaties die onontkoombaar zijn binnen een voorstelling. De kern van onze business is dingen maken die voordien nog niet bestonden, wat kan betekenen dat er ook geen wetgeving voor bestaat. Dit betekent dat je in onze sector een grondiger begrip moet hebben van gezondheid en veiligheid dan in de meeste andere sectoren.

Deze realiteit ontbreekt bij traditionele veiligheidssystemen. Sommige van de acties in ons dagelijks leven zijn verboden of niet voorzien in de wetgeving. (Er bestaat niet bijster veel wetgeving over vliegende mensen.) Het ETTE-project wil deze risico's **benoemen** in plaats van te **doen alsof ze niet bestaan**.

Kortstondige tewerkstelling is typisch voor de podiumkunsten- en evenementensector. Dit betekent dat het moeilijk is om werknemers te trainen of informeren. We hebben een gemeenschappelijke basis nodig om van te beginnen, zodat mensen van job kunnen wisselen zonder aan kwaliteit rond gezondheid en veiligheid in te boeten.

Op basis van deze bevindingen, hebben we een gezondheids- en veiligheidstraining ontwikkeld, gefocust op onze sector. We gebruiken voorbeelden uit de realiteit van de podiumkunsten- en de evenementensector. We laten de risico's die in onze sector niet bestaan weg of tonen ze in verhouding tot wat dringender is. Dit betekent niet dat de inhoud van deze cursus niet **nuttig kan zijn voor andere sectoren**. Dankzij de manier waarop we de verschillende veiligheidskwesties behandelen, is de inhoud universeel. De gezondheids- en veiligheidsprincipes kunnen overal toegepast worden.

2.2 Competentie

In tegenstelling tot de meeste veiligheidsprojecten, is de omschrijving van wat de student moet beheersen enkel gebaseerd op competentie. Een competentie is het kunnen gebruiken van vaardigheden, onderliggende kennis en attitudes en dat aangetoond hebben. We willen zeker zijn dat iemand veilig kan werken. De kennis omtrent veiligheid dient enkel om de competentie beter te begrijpen. Misschien wordt dit duidelijker met een simpele vraag: Wie heb je liefst in de buurt in het geval van brand? Iemand die een brand kan blussen, of iemand die alle brandklassen kent?

Deze competentiegerichte aanpak betekent ook dat **kennis, wetgeving en attitude** altijd in functie van de competentie bekeken worden, ofwel 'wat moet je weten om iets op de juiste manier te kunnen doen?'. Je moet bijvoorbeeld de brandklassen kennen om een brand te kunnen blussen, de wetgeving om je te helpen brand te vermijden en je hebt het nodige bewustzijn nodig om veilig te werken.

In de complexe omgeving waarin wij werken is het niet voldoende om te weten wat je moet doen. Je moet ook weten **waarom** we het zo doen. Inzicht in hoe veiligheid werkt en niet zomaar blindelings de regels volgen, is cruciaal voor ons werk. Omwille van de complexiteit van ons werk moeten we beslissingen maken waarvoor dit begrip nodig is.

We willen ook dat de mensen die deze cursus gebruiken doorheen de hoofdstukken een kritische attitude ontwikkelen naar veiligheidskwesties in hun werkomgeving toe. Een constant bewustzijn en een permanente alertheid zijn de eerste stap naar een veilige werkomgeving.

Waar mogelijk is **veiligheid** verweven in de oefeningen van routineactiviteiten. Dit zorgt ervoor dat veiligheid niet wordt gezien als iets apart in plaats van als integraal deel van de job. Maar er zijn uitzonderingen. De basisvaardigheden die iedereen zou moeten hebben voor ze op het podium komen, zoals "zorgen voor je eigen veiligheid" en "werken op hoogte", horen bij het basisniveau. Dit zijn de fundamenten van veilig werken en staan los van specifieke acties. Dit is waar het ETTE-project om draait. Het hogere niveau bevat meer organisatorische vaardigheden die los staan van dagdagelijkse activiteiten, zoals "mensen coachen om veilig te werken" en "een risicoanalyse maken". Die worden niet behandeld in deze cursus.

Het lijkt misschien alsof het niveau van onze 10 competenties eerder laag ligt, maar in tegenstelling tot traditionele visies of onderwijssystemen wordt van de studenten hier verwacht dat ze de competenties 100% perfect beheersen. Ze moeten ze in verschillende werksituaties en -omgevingen kunnen toepassen en aan een normaal werktempo. Dit betekent dat de competenties en attitudes een deel van hun normale werkroutine en gedrag moeten worden. Veiligheid is een manier van leven!

2.3 Wetgeving

Ons voornaamste doel is om veilig te werken. Misschien verbaast dit sommige mensen, maar je kan veilig werken zonder wetgeving. In tegenstelling tot de veiligheids cursussen die je eerder al gezien hebt, beginnen wij niet met een uitgebreide uitleg over de onderliggende wetgeving van gezondheid en veiligheid in onze job. Eigenlijk zijn er zelfs bijna geen verwijzingen naar wetgeving. We beginnen van de **praktijk** en willen dat je eerst begrijpt waarom we doen wat we doen om veilig te zijn.

Dit is vooral belangrijk voor onze **doelgroep**: creatieve mensen die buiten de lijntjes kleuren en nieuwe dingen maken. Onze doelgroep raakt vaak gefrustreerd omdat de wetgeving hen beperkt in hun creatief denken. Als ze begrijpen waarom de wetgeving bepaalde acties of maatregelen voorschrijft, wordt het mogelijk om alternatieve maatregelen te ontwikkelen en zo tot een even veilige situatie te komen.

De wetgeving is een reflectie van veilig werken en niet andersom. Mensen die gemotiveerd zijn om veilig te werken zullen gesteund worden door de wetgeving. Een goede motivatie is het begin. Iemand met gezond verstand zal proberen om veilig te werken en wil begrijpen waarom dingen werken zoals ze werken. De wetgeving toont aan dat je veilig werkt en helpt om standaarden te stellen en een goede werkmethode te herkennen.

We vermelden de wetgeving en procedures enkel waar nodig in het handboek voor studenten. We proberen zo veel mogelijk te verwijzen naar internationale en Europese wetgevingen en richtlijnen. Op deze manier blijft de inhoud universeel. In het handboek voor docenten wordt er naar de wetgeving en richtlijnen verwezen onder een aparte kop om je verder te verdiepen in het onderwerp. Wanneer de nationale wetgeving specifiek is, wordt dit hier ook aangegeven.

Veiligheid vs. Aansprakelijkheid

Wij zijn er van overtuigd dat de focus van gezondheid en veiligheid te sterk **op aansprakelijkheid ligt in plaats van op veilig werken**. Door deze focus zijn gezondheid en veiligheid een bureaucratische last geworden in plaats van een manier van leven. Dit brengt een aantal risico's met zich mee. Het zorgen voor gezondheid en veiligheid zijn een externe functie geworden die geen deel meer uitmaakt van de job en het documenteren van het proces is belangrijker geworden dan het proces zelf. We geven een voorbeeld: Een risicoanalyse zou een middel moeten zijn om risico's te helpen begrijpen, maar het is een formaliteit geworden (waarmee geïmagineerd wordt) waarbij de cijfers moeten kloppen.

Er zijn verschillende voordelen aan onze **niet-legalistische bottom-up** aanpak. De echte behoeften worden weergegeven. We brengen veiligheid terug naar de werkvloer en zorgen ervoor dat iedereen veiligheid ziet als zijn of haar individuele verantwoordelijkheid.

2.4 Europa

De meeste landen beschouwen hun gezondheids- en veiligheidssysteem als uniek, maar in realiteit zijn deze systemen allemaal gebaseerd op dezelfde concepten. De verschillen zitten vooral in procedures, de manier waarop het werk georganiseerd wordt, attesten, regelgevingen en het reguleren van groepen of de verdeling van verantwoordelijkheden. Maar veilig werken is hetzelfde overal in Europa.

Zelfs als de regels anders zijn, blijven de risico's hetzelfde: Water is nat (en geleidt), de zwaartekracht is in werking en elektriciteit doet pijn. Dit is een gemeenschappelijke grond waarop we kunnen bouwen. De wetgeving bevat kleine verschillen, maar de geest waarin de wet geschreven is, is bijna identiek hetzelfde in verschillende landen. Het moeilijkste is om een goede balans te vinden tussen veiligheid en aansprakelijkheid.

De manier waarop werk georganiseerd wordt, de verdeling van verantwoordelijkheden en van competenties over verschillende functies verschilt van land tot land. Maar uiteindelijk moet elke competentie wel aanwezig zijn in elke organisatie. Met andere woorden, elke competentie moet beheerst worden door minstens 1 persoon.

Een vorm van standaardisering is nodig om elkaar te begrijpen als je in een Europese context werkt met werkplekken die constant veranderen. Om erkenning in heel Europa te garanderen gebruiken we de competenties die door **ESCO** ontwikkeld zijn. Dit is een databank met competenties en beroepen die de arbeidsmarkt in alle Europese landen zal verbinden. Zo sluit het project direct aan bij nationale onderwijssystemen, jobprofielen en certificaten. We verfijnen de inhoud van de ESCO-competenties en maken hem gedetailleerder zodat we hem kunnen gebruiken om een gemeenschappelijk onderwijsprogramma en beoordelingsprocedures te creëren.

2.5 Beoordeling

Om te kunnen verzekeren dat iemand veilig kan werken in heel Europa hebben we vertrouwen nodig. Dat vertrouwen is gebaseerd op begrip en een beoordeling waarover we het eens zijn. De beoordelingsprocedures zijn zo geschreven dat ze in de verschillende landen op dezelfde manier uitgevoerd kunnen worden. In welk land je de beoordeling doet zou geen verschil mogen maken; een kwaliteitsbewakingssysteem met een consortium van alle partners garandeert objectiviteit.

De beoordeling focust op competentie. Dit betekent dat het resultaat ja of nee is. Met dit uitgangspunt heeft het geen zin om punten te geven. We moeten duidelijk maken of je een competentie volledig beheerst of niet. De Titanic slaagde er in 75% van zijn reis succesvol af te leggen. In onze traditionele onderwijssystemen ben je met zo'n cijfer met glans geslaagd.

De beoordeling is de garantie dat, ongeacht hoe je het geleerd hebt, je aangetoond hebt dat je veilig kan werken.

2.6 Open source

Al het materiaal dat het ETTE-project ontwikkeld heeft, wordt **in open source aangeboden onder de voorwaarden van de copyrightvermelding in het boek**. Hier zijn verschillende redenen voor. Ten eerste, vinden wij dat gezondheid en veiligheid een universeel recht zijn en dat mensen toegang zouden moeten hebben tot het materiaal dat dit kan verbeteren. Ten tweede geloven wij dat de inhoud voor elke medewerker of geïnteresseerde persoon beschikbaar moet zijn als we echt een gemeenschappelijke, gedragen visie willen creëren.

3 De relatie met ESCO

De gezondheids- en veiligheidscompetenties die in het cursusboek gebruikt zijn, zijn afgeleid van ESCO. ESCO is de meertalige Europese classificatie van Vaardigheden, Competenties, Kwalificaties en Beroepen (European Skills, Competences, Qualifications and Occupations). De ESCO-classificatie inventariseert en categoriseert vaardigheden, competenties, kwalificaties en beroepen die relevant zijn voor de Europese arbeidsmarkt en de onderwijs- en opleidingssector. Ze geeft een systematisch overzicht van de relaties tussen de verschillende concepten. ESCO werd ontwikkeld in een open IT format, iedereen kan er gratis gebruik van maken en het is toegankelijk via het ESCO portaal.

Dankzij de graad van precisie van ESCO zal het mogelijk zijn op Europees niveau tussen verschillende talen werkzoekenden en jobaanbiedingen bij elkaar te brengen op een kwalitatieve manier en gebaseerd op competenties. Daarbij wordt het ook mogelijk de woordenschat te gebruiken om individuele CV's, vacatures en leerresultaten te omschrijven en annoteren.

De doelen van ESCO zijn als volgt omschreven:

- De communicatiekloof tussen onderwijs en het werkveld overbruggen.
- Online mensen met passende jobs verbinden.
- Mobiliteit mogelijk maken.
- Onderwijs en opleidingen steunen met de transitie naar leeruitkomsten.
- Het intelligent gebruik van vaardigheden en statistieken ondersteunen.

Met ESCO wordt het mogelijk om een cursus te ontwikkelen die bij alle Europese landen past. Het wordt gemakkelijker om onze cursus te integreren in bestaande initiatieven omdat ESCO al gelinkt is met de werk- en onderwijssystemen van alle landen. Dit zou de uitwisseling van medewerkers en hun erkenning in alle landen moeten vergemakkelijken.

De technische beroepen in de podiumkunstensector in ESCO bevatten 30 beroepen en 286 competenties. We hebben 10 gezondheids- en veiligheidscompetenties gekozen uit deze set competenties die in (bijna) alle podiumgerelateerde beroepen voorkomen in ESCO. Deze competenties vormen de basis van de gezondheid en veiligheid in onze sector die iedereen die op het podium werkt volgens ons zou moeten beheersen.

De 10 basisgezondheids- en -veiligheidscompetenties zijn:

- Werken met respect voor de eigen veiligheid.
- Bijdragen aan een veilige en duurzame werkomgeving.
- Ergonomisch werken.
- Persoonlijke beschermingsmiddelen gebruiken.
- Brandpreventie in een podiumomgeving.
- Veilig werken op hoogte.
- Veilig werken met mobiele, elektrische systemen onder toezicht.

- Veilig werken met gereedschap.
- Veilig werken met chemische stoffen.
- Plaatsen en riggen van podiummateriaal.

Je zou kunnen pleiten dat er meer competenties zijn die alle werkers zouden moeten hebben, maar er zijn goede redenen om de keuze te beperken. De selectie is gemaakt op basis van twee criteria:

- De keuze van de competenties mag niet conflicteren met nationale of Europese wetgevingen. Bijvoorbeeld, we hebben de competenties weggelaten die in sommige landen een verplichte certificering hebben. Voorbeelden zijn EHBO, branden blussen, of veilig werken met mobiele, elektrische systemen zonder toezicht.
- De geselecteerde competenties mogen geen deel uitmaken van een specialisatie of domein. We hebben enkel de competenties toegevoegd die in (bijna) alle podiumgerelateerde beroepen nodig zijn. Machinerie bedienen of werken aan touwen zijn enkele voorbeelden.

Op het moment van schrijven, wordt er nog steeds aan ESCO v1 gewerkt, maar we hebben gewerkt met de informatie die gedownload is van het platform op 14/12/2015.

4 Structuur van het handboek

Het handboek bestaat uit 10 hoofdstukken die elk bij 1 van de 10 competenties horen die de basis vormen van veilig werken op het podium in de podiumkunsten- en evenementensector. De structuur volgt de logica dat de competentie de essentie is en dat de kennis deze competentie ondersteunt.

Elk hoofdstuk beschrijft één competentie (subhoofdstuk 0) en heeft subhoofdstukken die de voorkennis beschrijven die nodig zijn voor deze competentie. Als bepaalde kennis in verschillende hoofdstukken voorkomt, staat het kennisblok in het eerste hoofdstuk waar het nodig is en verwijzen de andere hoofdstukken naar daar. Documenten waarin oefeningen en activiteiten aangeboden worden, zijn toegevoegd aan het einde van het hoofdstuk. Waar dit handig kan zijn, verwijst het handboek naar extra materiaal dat online beschikbaar is om de cursus te ondersteunen.

Het handboek voor de kandidaten/studenten volgt dezelfde structuur, maar bevat minder informatie. Bronverwijzingen enz. zijn bewust weggelaten om de leesbaarheid te verbeteren.

4.1 Masterdocumenten

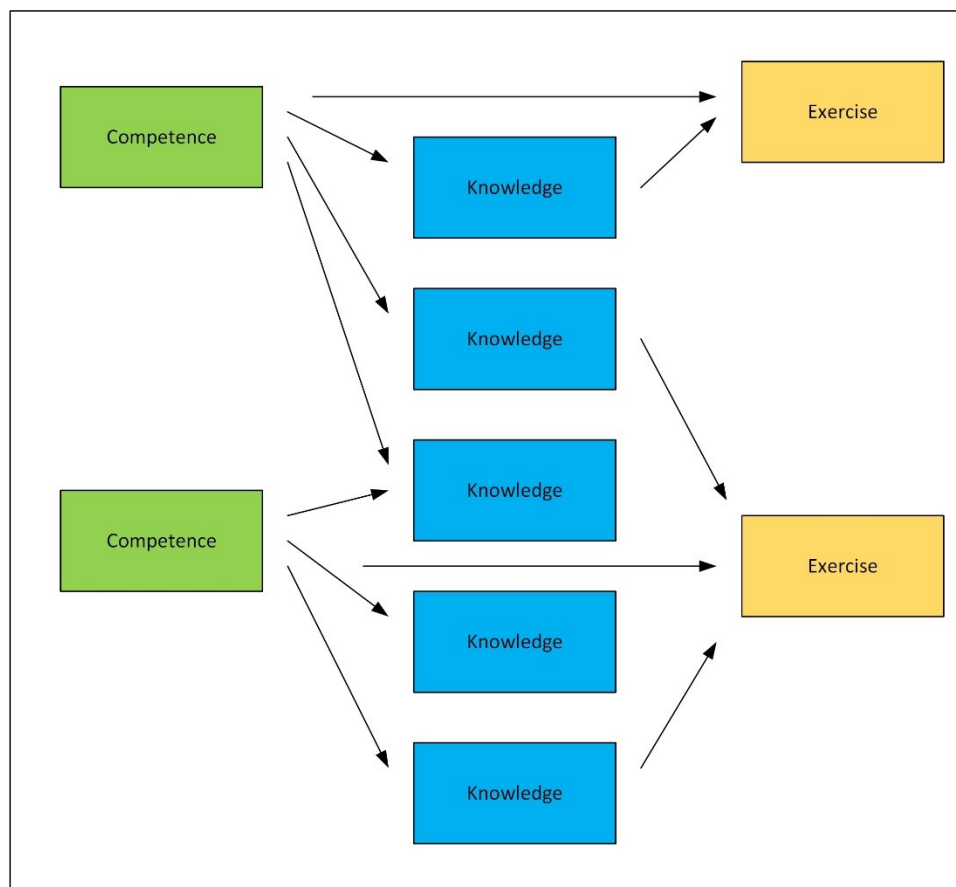
De hoofdstukken en paragrafen van het handboek voor docenten zijn gestructureerd zoals masterdocumenten: ze bevatten verschillende types informatie onder gestandaardiseerde titels. De structuur van de masterdocumenten wordt verder in deze handleiding in detail omschreven.

Een masterdocument fungeert als een klein inhoudelijk blok dat zich tot één onderwerp beperkt, één verhaallijn die een gehele les vormt. Die kan onafhankelijk van de andere masterdocumenten gelezen worden. Zo kunnen ze gebruikt worden als referentiemateriaal of geïntegreerd worden in andere cursussen. De masterdocumenten zijn speciaal ontwikkeld om op verschillende manieren gebruikt te worden, voor verschillende doelgroepen en op verschillende media.

Elk masterdocument bevat:

- Informatie voor studenten, zoals de kerninhoud en extra tekst, oefenvragen, enz.
- Informatie voor docenten, zoals ondersteunend materiaal, methodes, enz.
- Informatie voor ontwikkelaars, technische informatie over de versies, enz.

De relatie tussen de masterdocumenten weerspiegelt de visie van het project. De competentiedocumenten worden ondersteund door kennissubhoofdstukken en beide types documenten worden ondersteund door oefeningen, referentiemateriaal en leerhulpmiddelen.

4.2 Masterdocument competentie

Een competentieblok bevat alle informatie over een specifieke competentie voor studenten, coaches, docenten, lay-outers, vertalers en mensen die aan de inhoud werken. Een student of lesgever zal nooit de gehele inhoud zien zoals die hier nu staat.

Een competentie is een set activiteiten die altijd samen voorkomen en een logische eenheid vormen die beoordeeld kan worden. Het competentieblok bevat enkel informatie over "hoe iets te doen" en "kunnen". Zo'n blok bevat geen kennis, maar verwijst naar kennisblokken wanneer onderliggende kennis nodig is.

De competentieblokken hangen vast aan een of meerdere kennisblokken die de onderliggende kennis beschrijven die nodig is om de competentie te kunnen uitvoeren. Waar het handig kan zijn, werden links naar oefeningen, activiteiten of ander ondersteunend materiaal toegevoegd.

Zelfs als de competentieblokken tekst bevatten, zijn die teksten in de eerste plaats bedoeld om mensen op de vloer te trainen. De focus ligt op doen, in plaats van kennen.

De blokken zijn georganiseerd op een specifieke manier zodat ze op verschillende manieren hergebruikt kunnen worden. Een competentieblok bevat de volgende titels:

Titel competentie

De competentietitels die gebruikt worden, zijn overgenomen van de ESCO-nomenclatuur. Dit maakt het mogelijk om terug te verwijzen naar de nationale systemen.

1 Omschrijving

De omschrijving geeft een korte definitie om de gebruiker de competentie beter te doen begrijpen. Deze wordt ook overgenomen van de ESCO-nomenclatuur.

2 Context

De context is een meer vrije uitleg over waar en in welke context de competentie gebruikt wordt. De context wordt ook overgenomen van de ESCO-nomenclatuur.

3 Scope Note

De scope note wordt gebruikt om de competentie af te bakenen als men er vanuit kan gaan dat de titel of definitie niet duidelijk genoeg is. Niveaus van complexiteit of situaties kunnen zo toegevoegd of uitgesloten worden. De scope note is ook overgenomen van de ESCO-nomenclatuur.

Voorbeeld:

- Dit omvat veiligheidsschoenen, gehoorbescherming, handschoenen, veiligheidshelmen, valbescherming, enz.
- Dit omvat bescherming tegen beroepsmatige ziektes
- Dit sluit klimmateriaal uit
- Dit sluit de eigenlijke brandinterventie en organisatie van de evacuatie uit

4 Vaardigheden

De vaardigheden omschrijven concrete en meetbare acties die je zou verwachten van iemand die een competentie beheerst. Waar mogelijk worden de vaardigheden geschreven in observeerbare zinnen. (In sommige landen wordt de term "performance criteria" gebruikt voor vaardigheden.)

Voorbeelden:

- Werkt volgens de veiligheidstraining en instructies
- Beschermt zichzelf tegen risico's
- Geeft risico's door aan verantwoordelijke

In uitzonderlijke gevallen wordt kennis omschreven als een vaardigheid. Dit is het geval wanneer het nodig is om de onderliggende kennis te meten omdat die niet zichtbaar is in de vaardigheden.

Voorbeelden:

- Begrijpt de risico's van een podiumomgeving en de mechanismen erachter.
- Begrijpt de eigen positie in het veiligheidsproces en gedraagt zich zo.

Lijst met kennis

Het onderdeel kennis verwijst naar de kennisblokken die gedetailleerde informatie bevatten over de onderliggende kennis van deze competentie. In elektronische versies bestaat dit onderdeel uit links.

De enige kennis die toegevoegd wordt, is degene die echt noodzakelijk is om de vaardigheden en de gehele competentie te beheersen.

Voorbeeld:

- 01.01 Ongevallentheorie

(Zie het masterdocument kennis voor meer informatie over kennisblokken en hoe die gestructureerd zijn.)

6 Attitude

Het onderdeel attitude somt attitudes op die het beheersen van de competentie ondersteunen.

Voorbeeld:

- Bewustzijn van langetermijnimpact op de persoonlijke gezondheid.

Algemene attitudes die van elke professional verwacht worden, worden hier niet toegevoegd.

7 Hoofdttekst

De hoofdttekst is het voornaamste deel tekst voor de student. Dit is de tekst die gebruikt is in de handboeken, leerplatformen, enz. De tekst bevat twee onderdelen:

- Een korte introductie die het belang, de context en het gebruik van de competentie verklaart.
- Een tekst over hoe je te gedragen volgens de competentie.

De tekst focust zich op de praktische kant, het resultaat van de competentie in de realiteit. Hij legt uit wat een goede werkmethode is. Deze uitleg wordt ondersteund met argumenten, maar zonder te diep in te gaan op de theorie, pure kennis of achtergrond. (Dat is waar de kennisblokken over gaan.)

8 Extra tekst

"Extra tekst" ondersteunt de tekst, maar bevat geen essentiële informatie. Dit onderdeel kan voorbeelden bevatten van goede werkmethodes, case studies, informatie die handig is om te weten, enz.

Deze tekst kan ook gebruikt worden voor handboeken of andere documenten voor studenten die dingen verklaren, achtergrond geven, enz. Dit kan je vergelijken met de "kleine kadertjes naast de tekst" in een handboek.

Extra tekst kan bestaan uit verschillende tekstblokken.

Voorbeelden:

- Een omschrijving van een ongeluk dat gebeurd is
- Een situatie en hoe dat probleem opgelost is
- De geschiedenis van een bepaalde werkmethode

Het tekstblok "Termen en definities" is aanwezig in elk competentiehoofdstuk. Het somt kort de belangrijkste termen op die in dit blok voorkomen. Het kan gebruikt worden als een opfrisser en een zelfcontrole voor de studenten. Dit is vooral nuttig voor deelnemers die minder taalvaardig zijn.

9 Referenties, Nationale opmerkingen en Wetgeving

Dit onderdeel bevat vooral verwijzingen naar wetteksten. Nationale verwijzingen omschrijven verschillen in de gewoontes of wetgeving in een bepaald land of geven details over specifieke situaties in een land, bijvoorbeeld over de lokale of regionale autoriteiten.

Dit onderdeel bevat de verwijzingen naar bepaalde wetgevingen over het onderwerp van het blok. Deze verwijzingen zijn in detail omschreven zodat de lezer het correcte deel van de wettekst terug kan vinden.

Algemene verwijzingen worden onder dezelfde kop geplaatst. De verwijzingen voor een land staan onder de kop van de corresponderende landcode (BE, DE, NL, SE,...). Om praktische redenen werd de EU aan de lijst toegevoegd als een land. Zo kunnen we de Europese wetgeving en richtlijnen toevoegen. Andere landen kunnen toegevoegd worden als ze nuttige werkmethodes, wetgevingen of informatie hebben.

10 Links voor verdere lectuur

Dit onderdeel is ter ondersteuning van trainers, zodat ze meer verdiepende informatie kunnen vinden over de competentie. Dit kunnen zowel boeken als links naar relevante organisaties zijn. De boeken en documenten waarmee de hoofdtekst en extra tekst geschreven zijn, worden hier ook opgesomd.

11 Lesmateriaal

Het onderdeel over lesmateriaal bevat allerlei tekeningen, afbeeldingen, diagrammen, presentaties, iconen, gereedschappen, of filmfragmenten die nuttig kunnen zijn bij het trainen van de kandidaten. Al dit lesmateriaal kan je downloaden van de projectwebsite.

12 Training

Deze informatie is bedoeld voor trainers. Ze geeft een algemeen overzicht van hoe de competentie getraind kan worden. Het aanleren van de theorie hoort hier niet bij en wordt verder verklaard in de kennisblokken.

13 Oefeningen en activiteiten

Deze informatie is bedoeld voor trainers. Het onderdeel over oefeningen en activiteiten verwijst naar documenten met concrete oefeningen of activiteiten die je kan gebruiken bij het trainen van de studenten. In elektronische versies bestaat dit onderdeel uit links. (Zie masterdocument oefeningen voor meer details over oefeningen.)

14 Beoordeling

Dit onderdeel ondersteunt verschillende types van evaluaties en beoordelingen. Dit houdt zelfbeoordeling en peer assessment in, en tussentijdse en eindevaluaties.

Meetzinnen

Meetzinnen worden gebruikt voor een beoordeling door jezelf, een coach of peers. Ze omschrijven op welk niveau een competentie beheerst wordt in een korte zin. Zo'n concrete omschrijving heeft bewezen objectiever te zijn dan numerieke schalen of algemene zinnen. Deze methodologie is gebaseerd op het principe van rubrics en bevat evaluatiecriteria en bijhorende kwaliteitsdefinities op bepaalde niveaus van de beheersing.

De zinnen kunnen in digitale documenten gebruikt worden - in drop down menu's - of op papier - met vakjes om aan te vinken. De zinnen zijn bedoeld voor tussentijdse evaluaties en beoordelingen, niet voor eindevaluaties.

De zinnen beschrijven vier niveaus:

- De student is nog niet begonnen met het beheersen van de competentie.
- De student is op weg, maar er ontbreken nog aspecten om de competentie te kunnen beheersen.
- De student beheerst de competentie. Dit is voldoende.
- De student doet meer dan verwacht, dit is meer dan genoeg.

In theorie kunnen er maar twee niveaus zijn bij het beheersen van een competentie: ja of nee. Wij hebben hier gekozen voor vier niveaus om studenten te kunnen motiveren. Zo kan je laten zien dat een student goed op weg is en er mee bezig is. En zo kan je aantonen dat een student het beter doet dan verwacht.

De zinnen zijn geschreven vanuit het standpunt van de gebruiker. Dus, voor zelfbeoordeling zouden de zinnen het niveau weergeven vanuit het standpunt van de student.

- Ik heb geen idee.
- Ik ben niet altijd zeker.
- Ik neem alle nodige maatregelen.
- Ik controleer ook anderen, ik kijk naar de bredere organisatie.

Vanuit het standpunt van de coach of peers zouden de zinnen er zo uit zien:

- De student heeft geen idee.
- De student is niet altijd zeker.
- De student neemt alle nodige maatregelen.
- De student controleert ook anderen, hij of zij kijkt naar de bredere organisatie.

Meetmethodes

Dit onderdeel omschrijft kort hoe de competentie getest kan worden binnen een beoordeling. Dit zal coaches en trainers helpen om een eindbeoordeling te ontwikkelen.

15 Technische informatie

Het onderdeel met de technische informatie is gedeeltelijk bedoeld voor ontwikkelaars en het onderhoud van de inhoud. (Deze informatie wordt niet vertaald.)

ESCO-referentie

De ESCO-referentie verwijst naar competenties in het ESCO-systeem.

4.3 Masterdocument kennis

Een kennisblok bevat alle informatie over een specifiek kennisonderwerp voor studenten, coaches, docenten, lay-outers, vertalers en mensen die aan de inhoud werken. Een student of lesgever zal nooit de gehele inhoud zien zoals die hier nu staat.

Kennisblokken bevatten informatie over kennis die een of meerdere competenties ondersteunt. Dit is onderbouwende kennis die nodig is om de competentie te beheersen. Kennisblokken zijn vooral bedoeld om van te leren en om aan te leren. De focus ligt op weten en begrijpen, maar ook op het toepassen van de kennis.

De blokken zijn georganiseerd op een specifieke manier zodat ze op verschillende manieren hergebruikt kunnen worden. Ze kunnen in verschillende situaties en voor verschillende soorten output gebruikt worden. Een kennisblok bevat de volgende titels:

1 Titel

De titel van het blok vertegenwoordigt de inhoud van het kennisblok op een korte maar krachtige manier, bijvoorbeeld:

- Lichaamsbescherming
- Toegelaten activiteiten op hoogte

Dit titelblok bevat ook informatie over de competentie- of kennisblokken die naar dit blok verwijzen. Dit betekent dat dit blok de onderdelen "kennis" en "voorkennis en te verwachten vaardigheden" vermeldt die naar dit blok verwijzen en omgekeerd. Dankzij dit systeem van verwijzingen kan je altijd naar de context gaan kijken waarin het blok gebruikt is.

Voorbeeld:

- Ondersteunt hoofdstuk 5, Brandpreventie in een podiumomgeving

2 Leerresultaten

Het onderdeel leerresultaten omschrijft wat je mag verwachten te weten of te kunnen doen op het einde van het blok. Deze resultaten kunnen gebruikt worden als de introductie van een cursusonderdeel zodat de student weet wat er op het einde van hem wordt verwacht.

Ze worden als volgt geschreven:

- Aan het einde van dit blok ...:
- kan je...
- kan je ... verklaren.
- kan je ... omschrijven.
- kan je ... benoemen.
- weet je ...
- begrijp je ...
- kan je ... toepassen.

De omschrijvingen zijn zo concreet mogelijk zodat de lezer precies begrijpt wat er bedoeld wordt. Ze verwijzen naar een bepaald niveau van begrip/gedragen dat bij de noden van de competentie past.

Aan het einde van dit blok ...:

begrijp je de mechanismen achter het ontstaan en voorkomen van ongelukken.

3 Voorkennis en te verwachten vaardigheden

In dit onderdeel wordt uitgelegd welke voorkennis er van je verwacht wordt voor je aan het kennisblok begint. Er kan verwezen worden naar andere kennis of, bijvoorbeeld, werkervaring.

Kennis specifiek voor een bepaalde situatie, zoals handleidingen, plannen of wetgeving, valt niet onder "verwachte voorkennis". Indien nodig, zal er naar deze werken verwezen worden in de tekst.

Dit onderdeel wordt enkel ingevuld als voorkennis of ervaring echt vereist is. Meer algemene verwachtingen zoals wiskunde, logisch redeneren of kunnen schrijven worden niet opgesomd.

We verwijzen nooit naar een diploma of certificering.

Voorbeeld:

- Voor je begint, zou je het hoofdstuk over ongevallentheorie moeten lezen.
- Voor je begint, zou je een opbouw in een theater of evenementenruimte gezien moeten hebben.

4 Hoofdttekst

De hoofdttekst is het voornaamste deel tekst voor de student. Dit is de tekst die gebruikt is in de handboeken, leerplatformen, enz. De hoofdttekst geeft meer achtergrond over de competentie. Dit kan essentiële onderbouwende kennis zijn, noodzakelijke kennis voor de praktijk, basisbegrippen of inzicht in het onderwerp.

De tekst focust zich op de theoretische/kennisgerichte kant van het onderwerp. De praktische kant, de goede werkmethode, wordt behandeld in de hoofdttekst van de competentie. Maar de theorie is wel geschreven vanuit een praktisch standpunt, is (waar mogelijk) gebaseerd op bestaande situaties en wordt ondersteund door voorbeelden uit het echte leven.

5 Extra tekst

De extra tekst bevat extra informatie die niet essentieel is, maar wel leuk om te weten en die helpt om de context te schetsen. Dit kunnen case studies zijn, voorbeelden, verhalen, informatie van een hoger niveau, enz.

Deze tekst kan ook gebruikt worden voor handboeken of andere documenten voor studenten die dingen verklaren, achtergrond geven, enz. Dit kan je vergelijken met de "kleine kadertjes naast de tekst" in een handboek. Extra tekst kan bestaan uit verschillende tekstblokken.

Het tekstblok "Termen en definities" is aanwezig in elk competentiehoofdstuk. Het somt kort de belangrijkste termen op die in dit blok voorkomen. Het kan gebruikt worden als een opfrisser en een zelfcontrole voor de studenten. Dit is vooral nuttig voor deelnemers die minder taalvaardig zijn.

6 Wat je moet onthouden

Dit onderdeel herhaalt de essentie van het tekstblok in korte puntjes. Dit is bedoeld om de student te helpen de essentie van de tekst te begrijpen aan het einde van elk hoofdstuk. In traditionele handboeken staat dit in een kadertje op het einde.

7 Herhalingsvragen

Herhalingsvragen helpen de student om af te toetsen of hij de inhoud van het hoofdstuk begrepen heeft. Dit onderdeel bevat een groot aantal vragen die zorgen voor genoeg variatie zodat de student niet altijd dezelfde vragen voorgeschoteld krijgt (in een digitale context). Met andere woorden, de student krijgt niet alle vragen tegelijk te zien, maar slechts een selectie. Andere (gelijkaardige) vragen zullen later gebruikt worden in tussentijdse testen of tijdens een volgende poging als de student het de eerste keer niet goed doet.

De vragen zijn (waar mogelijk) gebaseerd op situaties en gebruiken voorbeelden uit het echte leven. Ze zijn gebaseerd op het toepassen van de theorie in functie van de competentie die ze ondersteunen. Alles wat niets met de competentie te maken heeft, wordt weg gelaten. De vragen zijn aangepast aan het doelpubliek. We trainen geen schrijvers, we trainen technici.

8 Nationale referenties

Nationale verwijzingen omschrijven verschillen in de gewoontes of wetgeving in een bepaald land of geven details over specifieke situaties in een land, bijvoorbeeld over de lokale of regionale autoriteiten. Nationale referenties worden hier enkel vermeld als ze niet bij een gehele competentie horen, maar enkel bij dit specifieke onderwerp.

Algemene verwijzingen worden onder dezelfde kop geplaatst. De verwijzingen voor een land staan onder de kop van de corresponderende landcode (BE, DE, NL, SE,...). Om praktische redenen werd de EU aan de lijst toegevoegd als een land. Zo kunnen we de Europese wetgeving en richtlijnen toevoegen. Andere landen kunnen toegevoegd worden als ze nuttige werkmethodes, wetgevingen of informatie hebben.

9 Oefeningen en activiteiten

Het is de bedoeling dat oefeningen en activiteiten het bewustzijn van de student aanwakkeren en acties omschrijven die hij alleen of in groep kan doen om het project beter te begrijpen. De activiteiten verbinden de theorie met de realiteit van de werkplek.

Voorbeeld:

- Observeer de komende week hoe persoonlijke beschermingsmiddelen gebruikt worden op je werkplek. Onderstaande vragen kunnen helpen om de situatie te analyseren.
 - Zijn alle nodige persoonlijke beschermingsmiddelen aanwezig?
 - Worden ze (correct) gebruikt?
 - Wat kan er verbeterd worden?

10 Links voor verdere lectuur

Dit onderdeel is ter ondersteuning van trainers, zodat ze meer verdiepende informatie kunnen vinden over de competentie. Dit kunnen zowel boeken als links naar relevante organisaties zijn. De boeken en documenten waarmee de hoofdtekst en extra tekst geschreven zijn, worden hier ook opgesomd.

11 Lesmateriaal

Het onderdeel over lesmateriaal bevat allerlei tekeningen, afbeeldingen, diagrammen, presentaties, iconen, gereedschappen, of filmfragmenten die nuttig kunnen zijn bij het trainen van de kandidaten. Al dit lesmateriaal kan je downloaden van de projectwebsite.

4.3.1 Masterdocument oefeningen

Oefeningenblokken omschrijven in detail een praktische oefening die je met studenten kan doen om vaardigheden of kennis te trainen. De documenten zijn bedoeld voor trainers, coaches en docenten.

De oefeningen zijn eerder bedoeld om te inspireren dan om richtlijnen te zijn die strikt gevolgd moeten worden. Ze kunnen aangepast worden aan de lokale situatie, de groep of de tijd van het jaar. De oefeningen zijn afzonderlijk geschreven zodat ze gemakkelijk hergebruikt kunnen worden. Wij voorzien ook een leeg document online dat docenten en trainers kunnen gebruiken om hun eigen oefeningen en activiteiten met anderen te delen. Het geheel van alle oefeningen vormt een methodologiecatalogoog voor de docent.

Een link naar een document waar je oefeningen en activiteiten kan delen, is te vinden op de website van het project.

De **nummering van de oefeningen** zit als volgt in elkaar: de eerste twee cijfers verwijzen naar de competentie die bij de oefening hoort, dan volgt een punt en dan een uniek nummer dat op de vorige oefening volgt. Als een oefening meer dan één competentie traint, wordt de belangrijkste competentie geselecteerd voor de eerste twee cijfers.

Een oefeningenblok bevat de volgende titels:

1 Titel

De titel van de oefening moet duidelijk zijn. Hij moet de inhoud omvatten, maar niet te lang zijn. De essentie is dat je de oefening terug moet kunnen vinden binnen een grotere bibliotheek.

Voorbeeld:

- Observatie van risico's

In het titelblok worden de relaties met de vaardigheden en de competentie-units beschreven.

Voorbeeld:

- Oefening over 01 Werken met respect voor de eigen veiligheid (Begrijpt de risico's van een toneelomgeving en de mechanismen erachter)

2 Doel

Het doel omschrijft kort waarvoor de oefening bedoeld is.

Voorbeeld:

- Het detecteren en observeren van risico's oefenen in een echte werkomgeving

3 Omschrijving

De omschrijving geeft een meer gedetailleerd inzicht in de oefening.

Voorbeeld:

- Deze oefening laat zelf deelnemers ontdekken welke soorten risico's en risicovolle situaties voorkomen in een echte werksituatie. Ze leren om risico's te omschrijven en bespreken en om mogelijke oplossingen te vinden.

4 Deelnemers

In het onderdeel "Deelnemers" staat een korte omschrijving van het soort deelnemers voor wie de oefeningen ontwikkeld zijn en de voorkennis en te verwachten vaardigheden. Waar dit handig is, wijst dit onderdeel ook op de grootte van de groep of andere beperkingen (minimumleeftijd,...).

5 Type

Het onderdeel "Type" geeft aan wat voor soort oefening dit is. Dit zal trainers helpen om de gepaste oefening te kiezen voor hun doelgroep of situatie.

Voorbeeld:

- Observatie
- Discussie
- Activiteit
- ...

6 Benodigde ruimte

Dit onderdeel verklaart wat voor soort ruimte je nodig hebt om deze oefening te kunnen uitvoeren (klaslokaal, studio, theater,...) en voegt ook de fysieke noden van de ruimte toe (hoogte, ophangpunten, elektriciteit,...).

Voorbeeld:

- Een podium of theaterruimte
- Als deze ruimte niet beschikbaar is, kan een schoolomgeving met voldoende potentiële risico's ook werken.

7 Benodigde materiaal

Dit onderdeel verklaart wat voor soort materiaal je nodig hebt om deze oefening te kunnen uitvoeren. De omschrijving is gedetailleerd genoeg om het materiaal te kunnen bestellen. De omschrijving begint van een lege ruimte zonder beschikbaar materiaal.

Voorbeeld:

- 1 x 500 W PC spot met een niet-aangesloten stroomkabel in het stopcontact
- 1 x 500 W PC spot met een ontbrekende lamp
- 1 x 500 W PC spot in goed werkende staat
- 3 verlengkabels 5m
- 1 verdeelstekker

8 Timing

De timing geeft een indicatie van de benodigde tijd om deze oefening uit te voeren. Wanneer dit handig is, kan de timing in delen opgesplitst worden.

Voorbeeld:

- Observatie van 30 min.
- Discussie van 30 min.

9 Procedure

De procedure legt in detail uit hoe en in welke volgorde de oefening plaatsvindt. De procedure omvat briefing, timing, activiteit en feedback (indien nodig).

Voorbeeld:

- De deelnemers worden gebriefd over de oefening. Ze worden gevraagd om:
 - Rond te kijken in de ruimte.
 - Potentiële risico's aan te duiden.
 - Het risico en de exacte plaats waar het zich voordoet te noteren.
- De deelnemers krijgen een checklist om te noteren wat ze zien.
- De deelnemers worden 30 minuten de ruimte in gestuurd.
- Wanneer ze terug komen, worden de risico's en mogelijke oplossingen besproken en in volgorde van belangrijkheid gezet.
- De volgende elementen worden besproken in de nabespreking:
 - Waarom is het een risico?
 - Hoe groot is de kans op een ongeluk?
 - Wat kan er gedaan/verbeterd worden aan de situatie?

10 Opmerkingen/alternatieven

het onderdeel "Opmerkingen" geeft extra tips of alternatieven voor specifieke groepen.

Voorbeelden:

- Je kan jongere deelnemers om een bepaald aantal risico's vragen.
- Idealiter worden enkel bestaande risico's gebruikt, maar waar nodig kunnen extra risico's gesimuleerd worden.
- Voor minder taalvaardige studenten kunnen symbolen gebruikt worden in plaats van tekst.
-

11 Documenten

Als er documenten beschikbaar zijn om deze oefening te ondersteunen, zijn de links daarvan hier te vinden. Indien mogelijk, voorzien we de documenten in een aanpasbaar format zodat de docenten ze kunnen aanpassen. Documenten kunnen checklists, plannen, schema's, enz. zijn.

Voorbeeld:

- E7 Checklist risico's

12 Risico's en veiligheid

Wanneer de oefening of activiteit bepaalde risico's of andere kwesties met zich meebrengt waarmee je rekening moet houden, worden die hier verder uitgelegd.

4.4 Algemene bronnen

Op het einde van de cursus kan je de algemene bronnen vinden. Dit onderdeel bevat allerlei soorten bronnen voor studenten en docenten. Deze bronnen horen niet bij een specifiek onderwerp, maar zijn een startpunt voor verder onderzoek of om je verder te verdiepen in het domein van veiligheid.

Er zijn drie types:

- "Juridische bronnen" bevat wettelijke bronnen en bronnenverzamelingen over gezondheid en veiligheid en reflecteert internationale, Europese en lokale wetgevingen, richtlijnen en standaarden.
- "Educatieve bronnen", bevat algemene bronnen en bronnenverzamelingen over gezondheid en veiligheid die nuttig kunnen zijn voor docenten die hun cursussen willen verrijken. Deze bronnen staan hier samengevat, bovenop de educatieve bronnen in de tekst, omdat ze veel verschillende onderwerpen beslaan.
- "Organisaties die zich bezig houden met Gezondheid en Veiligheid" bestaat uit een opsomming van organisaties die zich bezig houden met gezondheids- en veiligheidskwesties op nationaal, regionaal, sectorspecifiek niveau of die zich richten op 1 onderwerp.

We staan open voor bijkomende informatie om dit onderdeel aan te vullen.

5 Hoe verwerk je ETTE in je cursussen

De inhoud van ETTE is speciaal ontwikkeld om op verschillende manieren en door verschillende doelgroepen gebruikt te worden. Om optimaal gebruik te maken van de inhoud zou je moeten nadenken over enkele vragen over je specifieke les- en trainingssituatie. Deze vragen kunnen je helpen om je doelgroep te onderzoeken:

- Zijn de studenten ervaren mensen of zijn het beginners?
- Wat is hun studiemethode?
- Hoe lang kunnen ze hun aandacht er bij houden?
- Komen ze van een grote of een kleine organisatie? Of werken ze onafhankelijk/als freelancer?
- Van welke sector komen ze? Theater, R&R, de evenementensector?
- In welk domein zijn ze actief? Geluid, licht, hebben ze meerdere vaardigheden?
- Op welk niveau werken ze? Vrijwilliger, stagehand, technicus, toneelmeester?
- Wat is hun achtergrond? laaggeschoold of eerder academisch?

Een typische eigenschap van mensen uit de podiumtechnische sector is dat ze niet lezen in de traditionele zin van het woord: een boek van het begin tot het einde lezen. Wat ze wel doen is informatie opzoeken wanneer ze die nodig hebben. Dit reflecteert hun motivatie om te leren. Ze willen efficiënt zijn en enkel leren wat ze nodig hebben, wanneer ze het nodig hebben. Dit betekent ook dat ze een concrete context nodig hebben, een link met de echte wereld, om hen aan te moedigen om te leren.

Elk individu leert op zijn eigen manier. Dit heeft deels te maken met een studeerstijl, maar ook met je concrete leer-/werksituatie. Iemand die in de leer gaat, zal liever leren door te doen. Dat is waarschijnlijk de reden zijn waarom hij of zij deze weg gekozen heeft. Een onafhankelijke medewerker zal waarschijnlijk de voorkeur geven aan zelfstudie, aangezien dit aangepast kan worden aan een veranderende werkintensiteit. Een student in een school zal waarschijnlijk nood hebben aan een meer gestructureerde aanpak.

Willen we een veiligheidskursus?

De inhoud van de cursus kan gebruikt worden als een afzonderlijke cursus, maar kan ook geïntegreerd worden in andere cursussen. Er zijn voor- en nadelen aan beide opties.

Een afzonderlijke cursus heeft een duidelijke focus, maar riskeert een gebrek aan voeling met de realiteit. Het kan aanvoelen alsof de inhoud geen onderdeel van het werk uitmaakt, maar een afzonderlijk, verplicht onderwerp is dat je kan "verwijderen nadat je punten gekregen hebt".

Als het deel uitmaakt van andere cursussen, wordt de inhoud gemengd met andere onderwerpen. Het risico bestaat dat de informatie dan "verloren gaat in de massa" en niet echt volledig gewaardeerd (of geëvalueerd) wordt. Maar anderzijds ondersteunt dit wel het idee dat veiligheid deel uitmaakt van de job, wat een langdurig effect zal creëren.

Een logische volgorde

In traditionele leermethodes zullen we eerst alle theorie uitleggen en dan nadien mensen trainen om deze theorie toe te passen. Het nadeel van deze leer-/trainingsmethode is dat de student geen context heeft om de informatie binnen te verwerken. De theorie wordt opgevat als vage theoretische concepten zonder relatie met de realiteit. De student moet niet enkel de theorie begrijpen, maar zich ook een realiteit kunnen inbeelden waarin al deze kennis past.

Of we kunnen het omgekeerde doen. We laten de student eerst dingen uittesten en daarna leggen we uit waarom ze zo werken. Het voordeel van deze aanpak is dat de student een kader heeft om de informatie binnen te verwerken.

De competentiehoofdstukken zijn zo geschreven dat ze onafhankelijk van elkaar gebruikt kunnen worden en dat men zowel met de praktische, als met de kennisgerichte of theoretische kant kan beginnen. Het maakt bijvoorbeeld niet uit of brandveiligheid voor of na elektriciteit gegeven wordt. En het maakt niet uit of we eerst aanleren hoe je moet omgaan met objecten op een podium en daarna pas waarom we dit zo doen of andersom.

De uitzondering op dit principe kan je vinden in de eerste twee hoofdstukken. Zij zijn de basis en de studenten zouden hen in het begin van de training onder de knie moeten krijgen.

Leren door te doen.

Hoe hebben je ouders je geleerd om te lopen, praten, klimmen, rennen, een spelletje spelen of hoe je te gedragen? Hebben ze je een aantal lessen gegeven? Of hebben ze je al die dingen gewoon laten doen? Hebben ze je laten falen? En opnieuw proberen? Leren door te doen is een erg natuurlijke manier van leren, dus zouden we ons kunnen afvragen waarom we zoveel les geven.

Natuurlijk kunnen niet alle vaardigheden aangeleerd worden in een realiteit zonder risico. En niet alle kennis kan je leren uit de praktijk. We moeten een veilige leeromgeving creëren waarin de student mag falen zonder zichzelf of zijn of haar werkomgeving in gevaar te brengen. Rollenspellen, gaming of simulaties kunnen helpen wanneer de realiteit te gevaarlijk of te duur is of waar falen teveel invloed zou hebben op een productie. We moeten de student voorzien van informatie zodat hij of zij niet alles moet ontdekken. Maar we moeten ons bewust zijn van welke methode we gebruiken om de leerervaring te optimaliseren.

De inhoud overbrengen

De manier waarop de inhoud overgebracht wordt, hangt af van het soort inhoud. Competenties hebben meer behoefte aan praktijktraining, ideaal zelfs op de werkvloer. Kennisoverdracht is afhankelijk van hoe grondig je verwacht dat iemand de kennis begrijpt. Als een hoofdstuk enkel weten/herkennen behandelt, kan de student de tekst waarschijnlijk zelf leren en zelf controleren of hij of zij het begrijpt met controlevragen. Maar een hoofdstuk dat een dieper begrip vereist of eentje waar de student de theorie moet kunnen toepassen, zal nood hebben aan een aanpak die meer face-to-face is, met discussies, bijvoorbeeld.

Verder omschrijven we verschillende manieren om inhoud over te brengen met telkens de voor- en nadelen bij.

5.1 Training

Als we willen dat kandidaten een aantal vaardigheden beheersen, zal het niet genoeg zijn om ze te vertellen wat ze moeten doen en hoe ze dat moeten doen. Ze zullen training nodig hebben. Een vaardigheid beheersen betekent dat het uitvoeren ervan deel wordt van je normale werkroutine. Om dit bijna zonder nadenken te doen, heb je herhaling in verschillende contexten nodig.

We moeten hier een onderscheid maken tussen training en praktische werkervaring. Praktische werkervaring betekent dat een student die al een inleiding over een aantal vaardigheden gehad heeft, samenwerkt met professionals om meer routine te ontwikkelen in een echte werkomgeving. Training daarentegen, is een gestuurd proces waarbij de kandidaat beetje bij beetje vaardigheden ontwikkelt door te oefenen. Een mentor laat de student beetje bij beetje kennis maken met de vaardigheden, waarbij hij begint met een veilige en beperkte omgeving en steeds meer evolueert naar meer complexe situaties.

Waar praktische werkervaring een normaal werkritme volgt, moet training georganiseerd zijn om ruimte te creëren om te leren, reflecteren en, soms, te falen. De mentor zal afstappen van de normale, dagelijkse routine en zal de kandidaat achtergrond geven of hem/haar laten experimenteren in een veilige omgeving.

Training is een gesynchroniseerde activiteit met communicatie in twee richtingen over geïndividualiseerde en gestructureerde inhoud. Het is een voorbeeld van gestuurd leren, gebaseerd op het initiatief van een mentor en met een korte feedback loop. Leren is intensief, je moet je er lang op kunnen concentreren en de student moet op de werkplek zijn. Het trainingprogramma is gemakkelijk om aan te passen en alle soorten lesmateriaal kunnen gebruikt worden.

Boeken, websites of leerplatformen kunnen gebruikt worden in de training en om de mentor te ondersteunen. De kandidaat kan gestuurd worden naar lesinhoud die gerelateerd is aan de vaardigheden die op dat moment getraind worden. Zo weet hij of zij niet enkel wat hij of zij moet doen, maar ook waarom. Natuurlijk kan de lesinhoud ook nuttig zijn als referentiemateriaal in een praktische werkomgeving.

5.2 Face-to-face

Face-to-face lesgeven is de meest traditionele manier om informatie over te brengen van docent op student. Dit betekent niet noodzakelijk dat we zoals een "professor" onze les moeten verkondigen voor een klas en dat de "studenten" enkel mogen absorberen wat de docent zegt. Als je enkel vertelt wat er in het boek staat, kunnen de kandidaten het evengoed lezen. Dat zou een verspilling van waardevolle face-to-facetijd zijn.

Face-to-face lesgeven zou interactie, discussies en samenwerking moeten bevatten. Het is een goede manier om te ontdekken wat moeilijk is om te begrijpen en om te luisteren naar de vragen van de kandidaten. Het is een waardevolle manier om concepten te introduceren, op relaties te wijzen en te werken met onderwerpen die interpretatie nodig hebben.

Face-to-face lesgeven is een gesynchroniseerde activiteit met communicatie in twee richtingen over gestructureerde inhoud voor een groep. Het is een voorbeeld van gestuurd leren, gebaseerd op het initiatief van een docent en met een korte feedback loop. Leren is intensief, je moet je er lang op kunnen concentreren en de student moet op school zijn. Cursussen zijn gemakkelijk aan te passen en alle soorten lesmateriaal kunnen gebruikt worden.

De cursus kan ondersteund worden door het lesmateriaal dat beschikbaar is in het handboek voor de docent. Activiteiten en oefeningen kunnen in de lessen geïntegreerd worden. Kandidaten kunnen op voorhand of na de face-to-face sessies kennishoofdstukken lezen die over "kennen" of "herkennen" gaan. Je kan herhalingsvragen gebruiken om te toetsen of de kandidaten de inhoud beheersen.

5.3 Boek/cursus

Het lijkt oubollig om boeken te gebruiken om lesinhoud over te dragen. Maar veel studenten vinden het toch nog steeds fijn om een fysiek object te hebben om in te lezen of dingen in op te zoeken. Een boek geeft het idee van een gedefinieerde set kennis waar je mee om kan en die je kan afwerken. Dit staat in contrast met webbronnen die "oneindig" lijken te zijn. Het gebruik van boeken geeft toegevoegde waarde aan de inhoud.

Leren uit een boek is een niet-gesynchroniseerde activiteit. Het is een manier om in één richting informatie voor een groep te communiceren. Je kan het in eender welke volgorde lezen. Het is een typisch voorbeeld van het omgekeerde van gestuurd leren, waar het initiatief ligt bij degene die wil leren, de student. Er wordt hier ook geen feedback gegeven. Het leren is zo intensief als de student zelf wil. De student moet het boek hebben om toegang te hebben tot de inhoud. Boeken zijn moeilijk om aan te passen en kunnen geen video, audio of interactief materiaal bevatten.

Een boek ondersteunt face-to-face training en voorziet de mogelijkheid om de inhoud op een andere manier opnieuw te lezen en nieuwe inzichten te krijgen. Tijdens training op de vloer kan een boek handig zijn als referentie bij discussies over kwesties op de vloer. Boeken kunnen ook de mentor ondersteunen die de student aan het trainen is.

5.4 Website

Websites zijn nuttig voor informeel leren, omdat ze een groot publiek bereiken zonder dat degene die de inhoud voorziet er tussen moet komen. Ze kunnen helpen nieuws te verspreiden en steun in het werkveld creëren.

Van een website leren is een niet-gesynchroniseerde activiteit. Het is een manier om in één richting informatie voor een groep te communiceren. Je kan het in eender welke volgorde lezen. Het is een typisch voorbeeld van het omgekeerde van gestuurd leren, waar het initiatief ligt bij degene die wil leren, de student. Er wordt hier ook geen feedback gegeven. Het leren is zo intensief als de student zelf wil. De student moet toegang tot het internet en een computer hebben om aan de inhoud te kunnen. Websites zijn gemakkelijk om aan te passen en kunnen video, audio of interactief materiaal bevatten.

Tijdens training op de vloer kan een website handig zijn als referentie bij discussies over kwesties op de vloer. Ze kunnen ook de mentor ondersteunen die de student aan het trainen is.

5.5 Leerplatform

Een leerplatform is een gesofisticeerde website die verschillende soorten inhoud, werkmiddelen en evaluatiemethodes combineert. De student wordt geïdentificeerd door een login en zijn of haar activiteit kan in de gaten gehouden worden. Een docent kan feedback geven op het platform. Studenten kunnen een voorzien leertraject volgen, maar ook informatie opzoeken wanneer nodig.

Het gebruik van e-learning betekent NIET minder werk, niet voor de docent noch voor de student. Het is niet minder intensief of goedkoper, maar het is flexibeler en gemakkelijker om te combineren met werk. Leren via een leerplatform is gemakkelijker te organiseren, omdat het onafhankelijk is van tijd en ruimte. Het gebruikt minder tijd in de zin dat er geen indirecte tijd verspild wordt aan je verplaatsen en wachten.

Leerplatformen zijn nuttig voor formeel leren en het ondersteunen van leren in de praktijk. Ze vormen een flexibele manier om zowel klassiek lesgeven als leren in de praktijk te ondersteunen en kunnen ook de mentor nog ondersteunen.

Van een leerplatform leren is een niet-gesynchroniseerde activiteit, maar je kan er mee in twee richtingen communiceren. Het bevat informatie bedoeld voor een groep. Je kan sturen wat de studenten moeten lezen of ze kunnen de leerstof in eender welke volgorde lezen. Het is een typisch voorbeeld van het omgekeerde van gestuurd leren, waar het initiatief ligt bij degene die wil leren, de student. Er wordt hier echter wel feedback gegeven. Het leren is zo intensief als de student zelf wil. De student moet toegang tot het internet en een computer hebben om aan de inhoud te kunnen. Leerplatformen zijn gemakkelijk om aan te passen en kunnen video, audio of interactief materiaal bevatten.

Idealiter is de inhoud van een leerplatform opgebouwd uit kleine elementen die maar een minimum hoeveelheid tijd nodig hebben om te "consumeren". Dit betekent dat de student zijn aandacht er maar kort moet bijhouden, wat een grotere impact genereert.

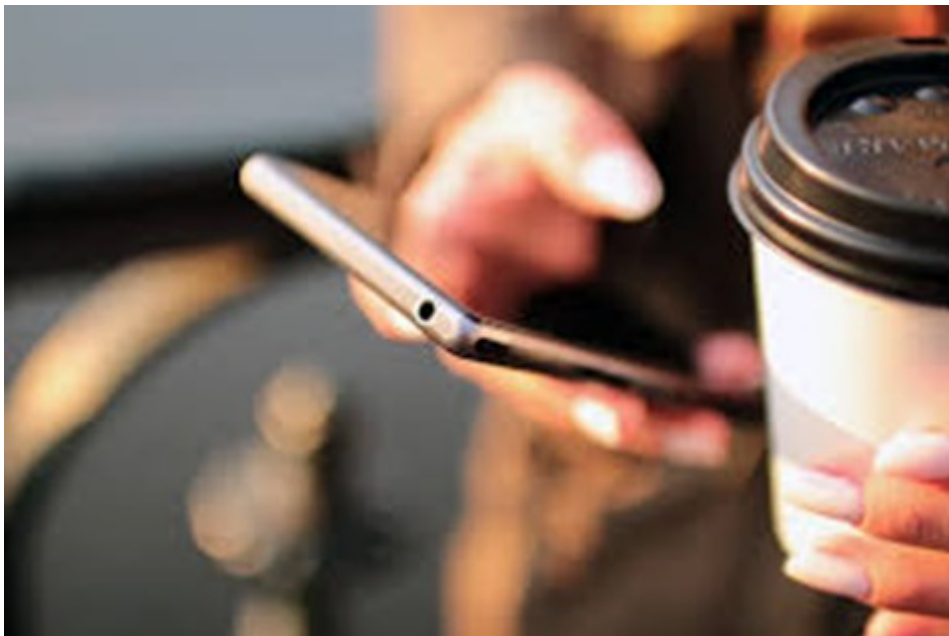
The screenshot shows the ETTE learning platform interface. At the top, there is a navigation bar with links for 'Campus', 'Startpagina', 'Mijn cursus', 'Mijn profiel', 'Mijn agenda', 'Mijn rechte', and 'Platformbeheer'. Below this, the breadcrumb trail reads 'WS Techniek Sciences > Oefeningen > ETTE'. The main content area is titled 'ETTE' and 'Test question'. It contains five questions:

- Vraag 1: how long is a ladder**
This is just a fun question for testing purposes, just follow your instinct. Only one answer is right.
Options: always one step to short, 12 m, 8m
- Vraag 2: My favourite color is**
This is just a fun question for testing purposes, it is testing your understanding of colour. More answers can be right.
Options: Green, Blue, Black
- Vraag 3: Fill the missing words**
If you don't know Chris, he lives in the biggest port of the country where the EU commissions are.
Chris lives in the city of _____ in the country named _____.
- Vraag 4: Match the people with their country**
If you don't know these people, just make an estimated guess on their names.
List 1: 1. Anders, 2. Chris, 3. Hubert, 4. Ulf
List 2: A. Sweden, B. Belgium, C. Germany
- Vraag 5: Point the elements**
Point out the elements the icon is made of.
Klik me op: Letter F
Status: de vraag is nog niet beëindigd
Hotspots: 1. Letter F, 2. Pan, 3. Flame

5.6 Microleren

Microleren is een alternatieve versie van e-learning. De student ontvangt kleine stukjes (5 tot 10 minuten om te leren) lesinhoud (via een smartphone of ander toestel) op regelmatige basis. Dit kan tekst, video of activiteiten zijn. Op het einde van het stukje beantwoordt de student vragen. Als de antwoorden niet voldoende zijn, komt dit stukje leerstof terug na een tijdje. Als ze wel voldoende zijn, komen er maar een paar vragen terug ter herhaling op het einde van een groter geheel.

Microleren is een niet-gesynchroniseerde activiteit binnen gestuurd leren, waarmee je in twee richtingen kan communiceren. De individuele inhoud is gestuurd en het initiatief ligt deels bij de docent, zelfs als dit proces grotendeels geautomatiseerd kan worden. De student krijgt feedback, die deels geautomatiseerd kan worden. De activiteit is zo intens als de student zelf wil, maar wordt gestuurd en kan opgevolgd worden door de docent. De student heeft internet en een smartphone of computer nodig. De inhoud is gemakkelijk om aan te passen en kan video, audio of interactief materiaal bevatten.

5.7 Blended learning

In de meeste situaties is er geen enkele methode de beste om inhoud over te brengen op de studenten. Verschillende onderwerpen of methodes hebben een andere aanpak nodig, of nog beter, een combinatie van aanpakken. We noemen dit blended learning.

Een competentie heeft een introductie en training nodig en moet geoefend worden tot de student hem beheerst. Deze verschillende methodes kunnen ondersteund worden door teksten te lezen of video's te bekijken.

Een kennisblok zoals "Vijf stappen om risico's te beperken" heeft diepgaand begrip van de student nodig, gebaseerd op face-to-face introductie en discussie. Hierna kunnen de studenten afzonderlijk naar voorbeelden kijken en oefeningen maken om hun begrip te verdiepen en toe te passen wat ze geleerd hebben.

Andere kennisblokken kunnen volledig online gestudeerd worden, zonder enige tussenkomst van de docent. Je hebt geen waardevolle face-to-face tijd nodig om verschillende gevaarsborden vanbuiten te leren. Het is waarschijnlijk effectiever om ze te oefenen in de vorm van een quiz.

Blended learning kan in een opeenvolging van verschillende vormen van leren georganiseerd worden. Bijvoorbeeld, de student bereidt zich eerst voor door een tekst in een boek te lezen, dan is er een face-to-face lesmoment om de leerstof grondiger te begrijpen. Het voordeel is dat de studenten al een introductie op het onderwerp gehad hebben, dus kan de docent meteen beginnen met de discussie. Na dit lesmoment, kunnen de studenten online oefenen en herhalingsvragen beantwoorden. De docent wint hiermee weer waardevolle tijd die hij nu kan gebruiken om de studenten te ondersteunen. Een tweede voordeel van het gebruik van verschillende methodes is dat het studenten fris en gemotiveerd houdt.

5.8 Nu is het aan jou!

Nu is het aan jou! We hopen dat we een nuttige tool ontwikkeld hebben om veiligheid in het werkveld te verbeteren en om het bewustzijn over gezondheid en veiligheid te verhogen. Nu is het aan jou om deze inhoud te gebruiken, een methode te kiezen die bij je doelpubliek past en een medium te kiezen dat bij je situatie past.

We zijn erg geïnteresseerd om van jou te horen hoe je dit allemaal gebruikt hebt en hoe wij deze cursus nog kunnen verbeteren. Geef ons feedback, alsjeblieft!